

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 15.09.2026

ČÍSLO: 137/2026

VYBAVUJE: MGR. FONTÁNYOVÁ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

**NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON Č. 161/2015 Z. Z.
CIVILNÝ MIMOSPOROVÝ PORIADOK V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV
A KTORÝM SA MENIA A DOPLŇAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY**

I. Úvod: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 4. septembra 2026 predložilo na predbežné pripomienkové konanie materiál: „*Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony*“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré nie sú rozpočtovo zabezpečené, negatívne vplyvy na limit verejných výdavkov, pozitívno-negatívne sociálne vplyvy a pozitívno-negatívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia žiada v doložke vybraných vplyvov upraviť a doplniť bod 2. Definovanie problému, bod 5. Alternatívne riešenia a bod 8. Preskúmanie účelnosti.

Odôvodnenie: Komisia žiada prepracovať bod 2 doložky tak, aby jasnejšie pomenoval konkrétne aplikačné problémy, ktoré má návrh zákona riešiť a neobsahoval prevažne opis zdrojov, podnetov, pracovných skupín a cieľov návrhu. Komisia odporúča uviesť najmä problémy priesťahov a administratívneho zaťaženia v mimosporových konaniach, nejednotné alebo nejasné procesné postupy po rekodifikácii civilného procesu, nedostatočne upravený multidisciplinárny prístup v rodinnoprávnej agende, slabšiu účinnosť existujúcich nástrojov výkonu rozhodnutí vo veciach maloletých, potrebu oddeliť sociálnu prácu od právneho zastupovania dieťaťa v kolíznom opatrovníctve a aplikačné problémy v dedičských, detenčných a ďalších mimosporových konaniach.

Komisia žiada doplniť bod 5 doložky o reálne posúdenie alternatívnych riešení. Konštatovanie, že ciele návrhu nie je možné dosiahnuť inak ako prijatím návrhu zákona, Komisia nepovažuje pri takto rozsiahlej úprave za dostatočné. Komisia odporúča posúdiť aspoň alternatívy rozsahu procesného opatrovníctva Centra právnej pomoci a advokátov, alternatívy odmeňovania advokátov za výkon funkcie procesného opatrovníka maloletému, rozsah využitia informatívneho stretnutia rodičov, nastavenie donucovacích opatrení pri výkone rozhodnutí vo veciach maloletých, rozsah použitia videokonferencií a možnosti metodického alebo organizačného riešenia niektorých aplikačných problémov bez zmeny zákona. Samotný informatívny návrh vykonávacej vyhlášky pracuje s dvoma alternatívami odmeňovania advokáta za výkon funkcie

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

procesného opatrovníka maloletému. To potvrdzuje, že pri niektorých opatreniach alternatívy existujú a mali by byť v doložke aspoň stručne uvedené a posúdené. Komisia žiada doplniť bod 8 doložky o merateľné kritériá preskúmania účelnosti. Komisia odporúča sledovať najmä priemernú dĺžku dotknutých konaní, počet informatívnych stretnutí rodičov, počet dohôd rodičov schválených súdom, počet ustanovení Centra právnej pomoci alebo advokáta za procesného opatrovníka, počet využití podpornej činnosti psychológa, počet videokonferenčných výsluchov, počet uložených donucovacích opatrení a počet prípadov, v ktorých po ich uložení došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. Návrh zavádza nové procesné inštitúty a má významný rozpočtový vplyv. Preskúmanie účelnosti by preto nemalo zostať len pri všeobecnom vyhodnotení aplikačnej praxe, ale má umožniť overiť, či sa skutočne znížili prietahy, zvýšila efektívnosť výkonu rozhodnutí a zlepšila ochrana maloletých a zraniteľných osôb.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

S materiálom zakladajúcim rozpočtovo nekryté vplyvy nie je možné súhlasiť. V návrhu rozpočtu kapitoly VPS na roky 2027 – 2029 nie sú na uvedený účel alokované prostriedky. Všetky rozpočtové dôsledky (vrátane vplyvov za oblasť zamestnanosti) vyplývajúce z predloženého materiálu Komisia žiada zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutej kapitoly štátneho rozpočtu na príslušné rozpočtové roky, bez zvýšených požiadaviek na rozpočet a bez negatívneho vplyvu na limit verejných výdavkov.

Komisia žiada do materiálu doplniť prepočet, na základe ktorého bola určená potreba navýšenia počtu zamestnancov Centra právnej pomoci o 47 zamestnancov. Odôvodnenie: V materiáli je uvedená podrobná štruktúra navrhovaného počtu zamestnancov, ako aj zámer vytvorenia 2 nových regionálnych centier. V podkladoch však absentuje prepočet vychádzajúci z objemu súčasnej agendy a existujúcich personálnych kapacít Centra právnej pomoci, ako aj z očakávaného navýšenia agendy v dôsledku legislatívnych zmien, na základe ktorého by bolo možné odôvodniť navrhované personálne navýšenie.

Komisia žiada v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy v tabuľke č. 4/B, v ktorej je kvantifikovaný zvýšený vplyv na LVV, upresniť konkrétne položky EKRK v kategóriách 630 a 640, z ktorých vyplýva rozdiel medzi vplyvom na LVV a nekrytým vplyvom.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada vyznačiť v doložke vybraných vplyvov pozitívny vplyv návrhu zákona na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívneho vplyvu na malé a stredné podniky (MSP), a vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Navrhovaná úprava obsahuje ustanovenia, ktoré sa dotýkajú právnických osôb a obchodných spoločností, najmä v oblasti konania o zrušení spoločnosti, likvidácie a jej výmazu z obchodného registra, ako aj práv akcionárov. Uvedené zmeny budú zakladať vplyv na administratívnu a časovú náročnosť príslušných procesov a na právnu istotu podnikateľských subjektov. Z uvedeného dôvodu je potrebné vplyv návrhu zákona na podnikateľské prostredie vyznačiť v časti 9. Vybrané vplyvy materiálu v doložke vybraných vplyvov, doplniť v časti 3.1 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie výpočty a popis výpočtu tých vplyvov, ktoré je

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

možné kvantifikovať a vplyvy, ktoré nemožno kvantifikovať, tak kvalitatívne popísať v časti 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

K sociálnym vplyvom

V analýze sociálnych vplyvov Komisia považuje za potrebné zhodnotiť v bode 4.1 (vplyvy na hospodárenie dotknutých domácností, vrátane zraniteľných skupín domácností) aj sociálny vplyv návrhu na zvýšenie minimálneho výživného na 50 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa [zákona č. 601/2003 Z. z.](#) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zo súčasných 30 %). Je potrebné zhodnotiť pozitívny vplyv na hospodárenie domácností oprávnených osôb, ako aj negatívny vplyv na hospodárenie domácností povinných osôb, a to vrátane vplyvu na osoby (dotknuté domácnosti), o ktorých vyživovacej povinnosti už bolo právoplatne rozhodnuté. Pri existujúcich súdnych rozhodnutiach je potrebné pri opise sociálnych vplyvov a identifikácii dotknutých skupín rozlíšiť prípady, v ktorých je vyživovacia povinnosť určená odkazom na zákonnú minimálnu výšku výživného a zmena zákonnej minimálnej výšky sa preto priamo premietne do výšky plnenia, od prípadov, v ktorých je výživné určené konkrétnou sumou, ktorá je síce vyššia ako súčasná minimálna výška výživného, ale nižšia ako navrhovaná minimálna výška.

V bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov Komisia považuje za potrebné zhodnotiť negatívny sociálny vplyv zmeny navrhovanej v čl. I bode 1 (§ 3 ods. 7 Civilného mimosporového poriadku) na prístup dotknutých osôb k právam a službám, a to osobitne vo vzťahu k zraniteľným skupinám. Podľa platnej právnej úpravy krajský súd príslušný podľa § 3 ods. 5 uskutoční nariadené pojednávanie v pojednávacej miestnosti toho krajského súdu, v ktorého obvode je sídlo okresného súdu, proti ktorého rozhodnutiu bolo podané odvolanie. Návrhom zákona sa tento obligatórny postup mení na fakultatívny, keď odvolací súd bude môcť takto uskutočniť pojednávanie iba na žiadosť účastníka konania a z vážnych dôvodov. Zmena sa tak môže negatívne dotknúť všetkých účastníkov konania, ktorí budú musieť cestovať do sídla odvolacieho súdu, pričom osobitne môže zasiahnuť zraniteľné skupiny osôb, pre ktoré môže byť takéto cestovanie vzhľadom na ich sociálnu alebo zdravotnú situáciu sťažené alebo nemožné. Skutočnosť, že podľa navrhovanej právnej úpravy bude môcť odvolací súd na žiadosť účastníka a z vážnych dôvodov uskutočniť pojednávanie mimo svojho sídla, môže tento negatívny sociálny vplyv zmierňovať, neznamená však, že nevzniká, keďže oproti súčasnemu právnomu stavu už takýto postup nebude obligatórny.

Komisia odporúča vypustiť Metodický postup pre analýzu sociálnych vplyvov, lebo nie je povinnou súčasťou predkladaného materiálu.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Komisia zásadne nesúhlasí s vyznačením žiadneho vplyvu na služby verejnej správy pre občana a na procesy služieb vo verejnej správe a predkladateľovi navrhuje, aby v doložke vybraných vplyvov vyznačil pozitívny a negatívny vplyv služieb verejnej správy na občana a pozitívny a negatívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe a vypracoval príslušnú analýzu.

Odôvodnenie: K pozitívnemu vplyvu služieb verejnej správy na občana:

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

1. Digitalizácia a dostupnosť služby (§ 15a CMP): Zavedenie možnosti vykonávať výsluchy prostredníctvom videokonferencií predstavuje zvýšenie komfortu pre občanov, zníženie časových a cestovných nákladov spojených s fyzickou účasťou na súde;

2. Skvalitnenie procesu vybavenia agendy (§ 30a CMP): Zriadenie informatívneho stretnutia a špecializovanej funkcie koordinátora vytvára nový podporný prístup štátu pri mimosúdnom urovnávaní rodinných sporov pred samotným súdnym konaním;

3. Lehoty a rýchlosť konania: Rovnako pozitívny je maximálny 30-dňový limit na rozhodnutie odvolacieho súdu pri vybraných neodkladných opatreniach vo veciach maloletých. Návrh vyžaduje rozhodnúť bezodkladne, najneskôr do 30 dní. To je príklad časového vplyvu podľa bodu 7.2.2 metodiky;

4. OSPODaSK bude účastníkovi konania poskytovať všeobecné informácie o možnostiach úpravy rodičovských práv a odbornej pomoci.

K negatívnemu vplyvu služieb verejnej správy na občana:

1. Predbežná konzultácia Centra právnej pomoci: poplatok sa zvyšuje zo 6 eur na 10 eur;

2. Zavádza sa nový súdny poplatok 66 eur za určitý opakovaný návrh na neodkladné opatrenie;

3. Predĺženie lehoty vybavenia služby: Zmena lehoty na písomné vyhotovenie a expedíciu rozsudku z 15 kalendárnych dní na 15 pracovných dní predstavuje faktické predĺženie času, kým občan získa finálne rozhodnutie orgánu verejnej moci.

4. Zvýšenie donucovacích opatrení voči občanovi: Zavedenie nových výkonných postupov štátu (zadržanie vodičského preukazu a osvedčenia o evidencii vozidla pri neplnení rozhodnutia) priamo sprísňuje podmienky a dopady pre dotknutého občana,

K vplyvom na procesy služieb vo verejnej správe:

1. Inštitucionálna zmena a delenie kompetencií v kolíznom opatrovníctve: Návrh zákona inštitucionálne oddeľuje sociálnu prácu od právneho a procesného zastupovania maloletých detí v súdnych konaniach. Právne zastupovanie maloletých prechádza z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) na Centrum právnej pomoci alebo iné subjekty, čo predstavuje priamu zmenu poskytovateľa služby verejnej správy pre občanov a reorganizáciu procesov medzi orgánmi verejnej moci;

2. OSPODaSK dostáva nové/preformulované informačné a zisťovacie úlohy (na žiadosť súdu má zisťovať rodinné, bytové a sociálne pomery dieťaťa, poskytovať súdu informácie o vykonávaných opatreniach a možnostiach odbornej pomoci a poskytovať účastníkovi konania všeobecné informácie); zároveň niektoré doterajšie činnosti odpadávajú;

Pozn. Zavedenie nových povinností pre orgán verejnej správy (7.3.2. analýzy) predpokladá negatívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe a naopak, zánik už existujúcich povinností orgánu verejnej správy predpokladá pozitívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe.

K vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu

Podľa Komisie má predložený materiál výrazne pozitívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Komisia preto odporúča predkladateľovi dopracovať analýzu vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a zdôrazniť posilnenie dohodových prvkov v rodinnom práve, zvýšenú ochranu najlepšieho záujmu dieťaťa a prioritizáciu výživného pri dedičských konaniach.

Odôvodnenie: Materiál prináša významné systémové zmeny v oblasti rodinného práva a konaní vo veciach starostlivosti o maloletých:

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

A) Kladie dôraz na podporu dohodového riešenia rodičovských sporov, skracovaniu konaní, špecializovanú opatrovnícku starostlivosť a psychologickú podporu rodičov a detí. Na druhej strane sprísňuje sankčný mechanizmus pri neplnení rodičovských povinností a pri zneužívaní podávania návrhov.

- (§ 30a CMP, čl. III. Zákon o súdnych úradníkoch) – znižuje konflikt medzi rodičmi pri rozpade partnerstva/manželstva, čo chráni najlepší záujem dieťaťa a urýchljuje stabilizáciu rodinných pomerov;
- (§ 122 ods. 2 CMP) – odbremeňuje rodinu od dlhého čakania na vyhotovenie rozsudku a podporuje konsenzuálne riešenia;
- (§ 122a CMP) – poskytuje citlivejší a odbornejší prístup k dieťaťu aj rodičom pri riešení traumatických rodinných situácií.

B) Kladie dôraz na ochranu práv maloletých detí a opatrovníctvo

- (§ 116a § 117 CMP, čl. IV,V,VI) – prispôsobuje zastúpenie reálnemu záujmu dieťaťa a odbremeňuje úrady SPODaSK od nadmernej administratívno-procesnej záťaže v nesporných situáciách.

C) Kladie dôraz na názor maloletého staršieho ako 15 rokov pri výkone rozhodnutia

- (§ 390 ods. 1 písm. g CMP) – rešpektuje autonómiu a dospievanie dieťaťa, zamedzuje traumatizujúcemu vynucovaniu styku proti vôli dospievajúceho.

D) Kladie dôraz na vymáhanie povinností a ochranu pred zneužívaním práv

- (§ 360a CMP, čl. II Zákon o súdnych poplatkoch) – pozitívny vplyv pre stabilizáciu rodinného prostredia. Zabraňuje procesnej šikane medzi rodičmi a chráni dieťa pred opakujúcimi sa stresujúcimi konaniami;
- (§ 382, § 383, § 384 CMP) – zvyšovanie a opakované ukladanie pokút, možnosť zadržania vodičského preukazu alebo osvedčenia o evidencii vozidla, a povinný výkon rozhodnutia po dvoch pokutách. Zvyšuje vynútiteľnosť práva dieťaťa na starostlivosť alebo výživné. Zadržanie vodičského preukazu môže mať priamy vplyv na ekonomické zabezpečenie rodiny, avšak zákon výslovne pamätá na výnimku – opatrenie nemožno uložiť voči osobe, ktorej podstatná časť príjmov závisí od držby vodičského preukazu alebo voči ŤZP.

E) Hmotnoprávna a výživová oblasť

- (§ 208 ods. 3 CMP) Pohľadávky na výživnom pri likvidácii dedičstva - posilňuje finančnú bezpečnosť pozostalých detí;
- (§ 44, § 231 CMP) – spresnenie pojmu bežného výživného a požiadavka schvaľovania úkonov súdom len v záujme osoby s obmedzenou spôsobilosťou.

Ku goldplatingu (všeobecne)

Nakoľko k návrhu zákona neboli predložené tabuľky zhody, nie je možné riadne posúdiť existenciu goldplatingu.

Komisia však upozorňuje, že čl. V bod 1 návrhu zákona (§ 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) predstavuje transpozíciu čl. 3 bod 3, čl. 4 ods. 1 písm. a) bod iv), čl. 5 ods. 2 písm. c) a čl. 15 ods. 2 písm. a) a c) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/800 z 11. mája 2016 o procesných zárukách pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016). Na základe uvedeného Komisia odporúča vypracovať čiastkovú tabuľku zhody, ako aj doplniť doložku zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskej únie.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Mgr., PhDr. Vladimír Šimoňák, PhD.
predseda Komisie